

1.12.2020

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

FinELibin ohjausryhmän kokous 25.11.2020

Aika	keskiviikko 25.11.2020 klo 13-16
Paikka	Zoom-verkkokokous
Läsnä	Paula Eerola, vararehtori, Helsingin yliopisto, puheenjohtaja Helka-Liisa Hentilä, koulutusrehtori, Oulun yliopisto Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, kirjastoverkkopalvelut, Kansalliskirjasto Eeva Klinga-Hyöty, tietopalvelupäällikkö, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Tarja Koskimies, kirjastonjohtaja, Seinäjoen ammattikorkeakoulu Hanna Lahtinen, johtaja, tieto- ja julkaisupalvelut, Laurea-ammattikorkeakoulu (poissa 14-14.30) Virva Nousiainen-Hiiri, toimistopäällikkö, Helsingin kaupunginkirjasto Sirpa Suonpää, johtava asiantuntija, tietopalvelu, Luonnonvarakeskus Kimmo Tuominen, ylikirjastonhoitaja, Helsingin yliopisto Ossi Naukkarinen, vararehtori, Aalto-yliopisto (ei varajäsentä) Pia Södergård, överbibliotekarie, Åbo Akademi Leena Palmén, tietoasiantuntija, valtioneuvoston tietotuki- ja julkaisuyksikkö, VNK (Tuula Hämäläisen varajäsen) Lea Kauppi, pääjohtaja, Suomen ympäristökeskus (SYKE)
Poissa	Anne Luoto-Halvari, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö Liisa Rossi, järjestelmä- ja verkkopäällikkö, Kuopion kaupunginkirjasto Tapani Sainio, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö Kristiina Kontiainen, ylitarkastaja, Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Esittelijät	Kristiina Hormia-Poutanen, johtaja, kirjastoverkkopalvelut, Kansalliskirjasto Paula Mikkonen, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto Arja Tuuliniemi, palvelupäällikkö, Kansalliskirjasto/FinELib
Sihtööri	Erik Lindgren, tietoasiantuntija, FinELib, Kansalliskirjasto

Esityslista

1. Kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Esitys:

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa osallistujat.

Hyväksyttäneen esityslista.

Tiedoksi ed. kokouksen hyväksytty pöytäkirja (Liite 1).

Päätös:

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13.02, totesi osallistujat ja kokouksen päätösvaltaisuuden. Esityslista hyväksyttiin.

PÄÄTÖSASIAT

2. FinELibin neuvottelujen vähimmäistavoitteet (esittelijä Arja Tuuliniemi, 45 min.)

1.12.2020

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

FinELib-konsortion tiedelehtineuvottelujen tavoitteiden tulee olla linjassa useiden FinELibin jäsenorganisaatioiden allekirjoittamien kansallisten ja kansainvälisten tavoitteiden kanssa. FinELibin lehtipakettineuvottelujen tueksi on tarpeen muodostaa yhteinen käsitys neuvottelujen vähimmäistavoitteista, joiden on toteuduttava, jotta sopimuksia voidaan solmia. Konsortion ohjausryhmä keskusteli vähimmäistavoitteista kokouksessaan 4/2020. Keskustelun perusteella FinELib-toimisto on laatinut esityksen konsortion tiedelehtineuvotteluissa sovellettavista vähimmäistavoitteista (Liitteet 2 ja 3).

Esitys:

Arja Tuuliniemi esittelee vähimmäistavoitteet ja ehdotuksen niiden soveltamisesta.

Päätös:

Päätettiin, että FinELibin transformatiivisten sopimusten neuvotteluissa sovelletaan liitteen 3b. mukaisia kriteereitä.

3. Avointen artikkeleiden määrät tiedelehtisopimuksissa (esittelijä: Arja Tuuliniemi, 30 min.)

FinELibin tiedelehtisopimukseen on neuvoteltu jo muutaman vuoden ajan tilaajaorganisaatioiden tutkijoille oikeus julkaista artikkeleita avoimena. Avoin julkaiseminen on tullut yhä tärkeämmäksi, kun kansalliset avoimen saatavuuden linjaukset ja CoalitionS-rahoittajien linjaukset edellyttävät avointa julkaisemista. FinELibin tavoitteena on neuvotella oikeus julkaista avoimena kaikki artikkelit, jotka tilaajaorganisaatioiden vastaavina kirjoittajina toimivat tutkijat julkaisevat kustantajan lehdissä. Kaikissa sopimuksissa tähän tavoitteeseen ei ole vielä päästy. Jos sopimus kattaa rajallisen määrän avoimia artikkeleita eikä kustantaja ole määritellyt artikkelien määrää per tilaaja, konsortion tulee päättää miten artikkelit käytetään. Kaikilla tilaajilla tulee olla mahdollisuus hyödyntää sopimuksen luku- ja julkaisumahdollisuutta.

Esitys:

Arja Tuuliniemi esittelee nykytilanteen niiden sopimusten osalta, joissa konsortio ei voi julkaista kaikkia vastuukirjoittajien artikkeleita avoimena, sekä esityksen siitä miten artikkelit tulisi jakaa tulevina vuosina (Liite 4).

Päätös:

Päätös esityksen mukaan sillä tarkennuksella, että päätös koskee liitteen 4 kalvolla 7 olevia aineistoja (ACS, Emerald, Elsevier, IEEE, Springer Compact, OUP, Taylor & Francis, Wiley) niiden sopimuskauden ajan. FinELib seuraa tilanteen kehittymistä ja jos artikkelijako myöhemmin sopimuskauden aikana todetaan epäoikeudenmukaiseksi, ohjausryhmä käsittelee asian uudelleen.

KESKUSTELUASIAT

4. Kirjastoverkkopalveluiden asiakaskysely (esittelijä: Paula Mikkonen, 15 min)

1.12.2020

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

Kirjastoverkkopalveluiden asiakkaita pyydettiin syys-lokakuussa 2020 vastaamaan kirjastoverkkopalveluita koskevaan asiakaskyselyyn. Kyselyyn tuli kaiken kaikkiaan 257 vastausta, FinELib-palvelujen osalta vastauksia tuli 59 vastaajalta.

Esitys:

Paula Mikkonen esittelee kyselyn tuloksia FinELib-palvelujen osalta (Liite 5). Keskustellaan tuloksista.

Päätös: Merkittiin tiedoksi asiakaskyselyn tulokset.

5. FinELibin tulevan ohjausryhmän toiminta, kokoonpano ja säännöt (esittelijä: Kristiina Hormia-Poutanen, 40 min.)

FinELibin nykyisen ohjausryhmän toimikausi päättyy vuoden 2020 lopussa. Uuden ohjausryhmän jäsenet, varajäsenet ja puheenjohtajan nimittää Kansalliskirjaston johtokunta.

FinELib-konsortion ohjausjärjestelmää uudistetaan osana FinELibin uutta palveluvisiota. Ohjausjärjestelmän uudistamista varten on saatu palautetta konsortion työpajoista ja konsortiolle suunnatusta ohjausjärjestelmäkyselystä. Palautteita on käsitelty FinELibin ohjausryhmän kokouksissa 3/2020 ja 4/2020. Palautteen perusteella muutoksia tulee tehdä ohjausryhmän kokoonpanoon, tehtäviin ja toimintatapoihin, mikä edellyttää muutoksia myös ohjausryhmän sääntöihin (Liite 6).

Esitys:

Kristiina Hormia-Poutanen esittelee konsortiolta tullutta ohjausryhmään liittyvää palautetta (Liite 7). Käydään lähetekeskustelu ohjausryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Kansalliskirjasto tekee esityksen FinELib-konsortion ohjausryhmän kokoonpanosta ja säännöistä Kansalliskirjaston johtokunnalle.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi ohjausryhmän palaute tulevassa (2021-) ohjausryhmässä tarvittavasta asiantuntemuksesta (Liite 8).

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Tiedotusasiat

FinELibin lehtipaketteihin on vuoden 2019 heinäkuun arvonlisäverolainsäädännön uudistuksesta lähtien sovellettu alennettua arvonlisäverokantaa. FinELibin kansainväliset lehtipakettisopimukset mahdollistavat lukuoikeuden lisäksi nyt myös avoimen julkaisemisen palveluita. FinELib selvittää verohallinnolta, mitä arvonlisäveroprosenttia näihin lehtipaketteihin tulee soveltaa.

8. Seuraava kokous

1.12.2020

Kirjastoverkkopalvelut,
FinELib

Kun FinELibin uusi ohjausryhmä on nimetty, FinELib-toimisto kutsuu uuden ohjausryhmän koolle.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

LIITTEET

- Liite 1. [Edellisen kokouksen pöytäkirja tiedoksi](#)
- Liite 2. Esitys FinELibin tiedelehtipakettien vähimmäistavoitteista
- Liite 3. Kooste FinELibin tiedelehtipakettineuvottelujen kriteereistä
- Liite 3b. FinELibin tiedelehtipakettineuvottelujen kriteerit
- Liite 4. Avointen artikkelien määrät tiedelehtisopimuksissa
- Liite 5. Kirjastoverkkopalvelujen asiakaskyselyn tulokset
- Liite 6. Ohjausryhmän säännöt
- Liite 7. Ohjausryhmän uudistaminen
- Liite 8. Ohjausryhmän palaute tulevassa (2021-) ohjausryhmässä tarvittavaan asiantuntemukseen